

УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Освітньо-професійна програма другого рівня вищої освіти за спеціальністю 071
«Облік і оподаткування»

Розробник: д.і.н., доц. Гуменюк Т.І.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності імені академіка УАН З. Маніва факультету управління та бізнес-аналітики 30 серпня 2018 (протокол № 1).

Завідувач кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності імені академіка УАН Зіновія Маніва,
д.е.н., професор Прядко В.В.
«30» серпня 2018 року

2018-2019 навчальний рік

ВСТУП

Мета навчальної дисципліни – удосконалити навички у майбутніх фахівців ступеня вищої освіти «магістр» щодо організації та ведення науково-дослідної роботи, які вони здобули під час отримання освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр», а також надати їм допомогу при вирішенні проблемних питань стосовно специфіки науково-дослідної роботи з урахуванням рівня розвитку людства, ознайомити з чинними вимогами щодо оформлення, оприлюднення та захисту результатів науково-дослідної роботи, сприяти у підготовці дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата наук.

Завдання – поглиблення теоретичних знань та формування практичних навичок і вмінь щодо різноманітних форм науково-дослідної діяльності.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми магістри та аспіранти повинні: **знати:**

- сутність і види науково-дослідної діяльності,
- основні напрями досліджень за обраними галузями знань і напрямиами підготовки,
- специфіку й особливості наукової комунікації,
- технології наукового пошуку та евристичної діяльності, - основні тенденції розвитку інформаційних технологій, інформаційно-пошукових систем, їх місце та роль у науковій діяльності,
- взаємозалежність понять «методологія», «методика» і «метод» у сфері науково-дослідної діяльності,
- сутність понять «теорія», «концепція», «парадигма»,
- структуру магістерської роботи, дисертації та автореферату, а також особливості їх складових,
- ключові терміни та понятійний апарат обраної галузі знань і дисертації,
- можливості апробації та оприлюднення результатів наукового дослідження,
- види наукових видань, де можуть публікуватися результати дисертацій,
- види наукових заходів і специфіку підготовки до них,
- механізм публічного виступу з науковим повідомленням чи науковою доповіддю,
- способи ведення наукової дискусії та полеміки,
- способи впровадження результатів наукових досліджень;

вміти:

- складати загальний і розгорнутий, поточний і перспективний план наукового дослідження,
- узагальнювати, систематизувати і класифікувати теоретичний та емпіричний матеріал,
- критично оцінювати наявні наукові розробки і досягнення з досліджуваної проблеми та виявляти мало вивчені або залишені поза увагою аспекти,
- визначати предмет і об'єкт дослідження,

- правильно формулювати мету і завдання дослідження,
- застосовувати методологію і методику наукового пошуку та дослідження;
- грамотно формулювати визначення понять,
- використовувати можливості інформаційних технологій, інформаційно-пошукових систем, баз даних, інших спеціальних комп'ютерних програм для отримання, накопичення, зберігання та використання інформації у науковій діяльності,
- аналізувати й зіставляти явища і факти, виявляти їх властивості, характеристики, тенденції,
- визначати теоретичну і практичну значущість результатів наукового дослідження,
- публічно виступати, презентуючи наукові розвідки,
- вести наукову дискусію та полеміку,
- здійснювати апробацію власних досліджень через їх застосування у навчальному процесі та практичній діяльності.

Пререквізити: вивчення даної навчальної дисципліни студент розпочинає, прослухавши такі навчальні дисципліни, як теорія держави і права, право інтелектуальної власності, проблеми теорії права.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Освітньо-професійна програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	очна форма навчання
Кількість кредитів – 3	освітній ступінь магістр спеціальність 071 «Облік і оподаткування»	Вибіркова	
Кількість модулів – 2	кваліфікація магістр права	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин 90		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 год.; самостійної роботи – 3		Лекції	
		12 год.	6 год.
		Семінарські	
		24 год.	2 год.
Самостійна робота			
24 год.	82		
Вид контролю:		екзамен – 1-й сем.	

Примітка:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

для денної форми навчання – 1/2,5

для заочної форми навчання – 1/8

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Поточне оцінювання студентів на семінарських заняттях здійснюється за чотирьох бальною шкалою, де «2» - незадовільно; «3» - задовільно; «4» - добре; «5» - відмінно.

Підсумковий контроль у вигляді екзамену проводиться у тестовій формі і оцінюється відповідно до шкали оцінювання знань студентів за ЄКТС.

Шкала в балах	Національна шкала	Шкала ЄКТС
90-100 балів	5 «відмінно»	A
80-89 балів	4 «дуже добре»	B
65-79 балів	4 «добре»	C
55-64 бали	3 «задовільно»	D
50-54 бали	3 «достатньо»	E
35-49 балів	2 «незадовільно»	FX
1-34 бали	2 «неприйнятно»	F

МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Лекції із застосуванням мультимедійного проєктора, робота в Інтернеті, складання схем, таблиць.

Проблемні лекції спрямовані на розвиток логічного мислення студентів. Коло питань теми лекції обмежується двома-трьома ключовими моментами, увага студентів концентрується на матеріалі, що не знайшов відображення в підручниках, використовується досвід закордонних навчальних закладів з роздаванням студентам під час лекцій друкованого матеріалу та виділенням головних висновків з питань, що розглядаються. При викладанні лекційного матеріалу студентам пропонуються питання для самостійного розмірковування. При цьому лектор задає запитання, які спонукають студента шукати розв'язання проблемної ситуації. Така система примушує студентів сконцентруватися і почати активно мислити в пошуках правильної відповіді.

Міні-лекції передбачають викладення навчального матеріалу за короткий проміжок часу й характеризуються значною ємністю, складністю логічних побудов, образів, доказів та узагальнень. Міні-лекції проводяться, як правило, як частина заняття-дослідження. Лекційне заняття, проведене у такий спосіб, пробуджує у студента активність та увагу при сприйнятті матеріалу, а також спрямовує його на використання системного підходу при відтворенні інформації, яку він одержав від викладача.

Робота в малих групах дає змогу структурувати лекційні або семінарські заняття за формою і змістом, створює можливості для участі кожного студента в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду соціального спілкування. Після висвітлення проблеми (при використанні проблемних лекцій) або стислого викладання

матеріалу (при використанні міні-лекцій) студентам пропонується об'єднуватися у групи по 5 – 6 осіб та презентувати наприкінці заняття своє бачення та сприйняття матеріалу. Презентації-виступи перед аудиторією, що використовуються для подання певних досягнень, результатів роботи групи, звіту про виконання індивідуальних завдань, інструктажу, для демонстрації нових товарів і послуг. Однією з позитивних рис презентації та її переваг при використанні в навчальному процесі є обмін досвідом, який здобули студенти при роботі у певній малій групі.

Семінари-дискусії – передбачають обмін думками і поглядами учасників з приводу даної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Мозкові атаки – це метод розв'язання невідкладних завдань за дуже обмежений час. Сутність його полягає в тому, щоб висловити якнайбільшу кількість ідей за невеликий проміжок часу, обговорити і здійснити їх селекцію.

Кейс-метод (метод аналізу конкретних ситуацій) – дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд виробничих, управлінських та інших ситуацій, складних конфліктних випадків, проблемних ситуацій, інцидентів у процесі вивчення навчального матеріалу.

Презентації – виступи перед аудиторією – використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи групи, звіту про виконання індивідуальних завдань, інструктажу.

Діагностика (моніторинг і перевірка) результатів навчання здійснюється шляхом виконання студентами:

1) тестових завдань:

1. Гіпотези – це:

- науково обґрунтовані припущення, які висуваються для пояснення якогось процесу, що після перевірки можуть виявитися істинними або хибними
- весь арсенал накопичених методів дослідження, а також етап наукової діяльності (методи, методика), які використовуються у процесі наукової діяльності в даному конкретному циклі
- форма думки, яка дає нове пояснення явищ. Вона базується на знаннях, які вже накопичено, і розкриває раніше не помічені закономірності
- оперування знаннями і засобами їх отримання, яке дозволяє отримати нові знання

2. Метод – це:

- інструмент для вирішення головного завдання науки – відкриття об'єктивних законів дійсності
- система суджень, понять і умовиводів
- форма думки, яка дає нове пояснення явищ
- оперування знаннями і засобами їх отримання, яке дозволяє отримати нові знання

3. Методи наукового пізнання за ступенем загальності і сфери дії можуть бути поділені на три основні групи:

- філософські методи; загальнонаукові методи; часткові методи наук (внутрішньо- та міждисциплінарні)
- теоретичні методи; експериментальні методи; часткові методи наук (внутрішньо- та міждисциплінарні)
- математичні методи; експериментальні методи; часткові методи наук (внутрішньо- та міждисциплінарні)

- філософські методи; загальнонаукові методи; математичні методи

4. Методика – це:

- фіксована сукупність прийомів практичної діяльності, що призводить до заздалегідь визначеного результату

- наукове припущення, висунуте для пояснення будь-яких процесів (явищ) або причин, які зумовлюють даний наслідок

- система суджень, понять і умовиводів

- форма думки, яка дає нове пояснення явищ

5. Філософські методи – це:

- система «м'яких» принципів, операцій, прийомів, що носять всезагальний, універсальний характер, тобто знаходяться на вищих «поверхнях» абстрагування

- методи емпіричного дослідження

- методи теоретичного пізнання

- загальнологічні методи і прийоми дослідження

6. У структурі загальнонаукових методів можна виділити такі три рівні:

- методи емпіричного дослідження, методи теоретичного пізнання; загальнологічні методи і прийоми дослідження

- філософські методи

- часткові методи наук (внутрішньо- та міждисциплінарні)

- експериментальні методи

7. До методів емпіричного дослідження відносять:

- спостереження, експеримент, порівняння, опис, вимірювання

- аксіоматичний метод, гіпотетико-дедуктивний метод

- аналіз, синтез, абстрагування, ідеалізація, узагальнення

- індукція, дедукція, аналогія, моделювання, системний підхід

2) презентацій і виступів на наукових заходах;

3) підсумкового екзамену у тестовій формі.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Теоретико-методологічні проблеми юридичної діяльності. Методологічні підходи досліджень явища юридичної діяльності. Сутність науки та наукової діяльності. Наукознавство. Специфіка наукової діяльності. Поняття знання і його функції. Поняття і особливості наукового пізнання. Суб'єкт і об'єкт наукового пізнання. Взаємозв'язок науки і практики. Наукове дослідження як форма розвитку науки. Загальна схема наукових досліджень. Категоріально-понятійний апарат наукового дослідження

Тема 2. Організаційно-правові засади науково-дослідної роботи в юридичній сфері. Система державної організації наукових досліджень. Нормативно-правові акти з питань науково-дослідної діяльності. Організація наукових досліджень в наукових та навчальних установах. Соціально-правовий статус наукових працівників. Інтелектуальна власність та її гарантії. Міжнародне співробітництво в науково-дослідній сфері. Академічні і прикладні наукові дослідження. Науковий колектив. Сучасні пріоритетні напрями наукових досліджень в юридичній сфері. Організація наукових досліджень в юридичній сфері. Перелік спеціальностей, за якими проводяться наукові дослідження в юридичній сфері.

Тема 3. Парадигмальні засади наукових досліджень. Загальнофілософські питання наукової методології та методів наукового пізнання. Функції методології. Методологія юридичної науки та її роль у пізнанні державно-правових явищ. Взаємозв'язок предмета і методу наукового дослідження. Структура методології юридичних досліджень. Основні філософські підходи до вивчення держави і права. Методологічні принципи історизму, всебічності і комплексності. Логічні прийоми. Методи наукового пізнання та їх класифікація (загальнонаукові, частково-наукові, спеціально-наукові та спеціально-юридичні). Методологія юридичної науки і методологія юридичної практики: їх співвідношення. Необхідність методологічної підготовки спеціалістів юридичного профілю.

Тема 4. Методологія і метод наукового дослідження. Поняття наукового підходу. Співвідношення наукового підходу та наукового методу. Методологічні принципи. Загальна характеристика системи методологічних підходів юриспруденції. Історичний підхід. Логічний підхід. Герменевтичний підхід. Порівняльний підхід. Ціннісний (аксіологічний) підхід. Системний підхід. Синергетичний підхід. Поведінковий (біхевіористський) підхід. Гуманістичний підхід. Кібернетичний підхід. Структурний підхід. Функціональний підхід. Системно-функціональний

підхід. Інституціональний підхід. Інтерсуб'єктивістський підхід.
Комплексний підхід.

Тема 5. Методи науково-юридичних досліджень.

Поняття та загальна характеристика загальнонаукових методів пізнання державно-правових явищ. Методи теоретичних та емпіричних досліджень. Формально-логічні процедури (аналіз, синтез, індукція, дедукція та ін.).

Системний метод. Структурний метод. Функціональний метод. Порівняльний метод.

Наукові методи пізнання державно-правових явищ, що застосовуються суміжними науками або групами наук. Історичний метод. Психологічний метод. Метод конкретно-соціологічного дослідження.

Інституціональний метод. Математичні та статистичні методи.

Кібернетичний та інші методи технічних наук, що використовуються в юриспруденції. Поняття та загальна характеристика спеціальних методів науково-юридичного пізнання. Формально-юридичний метод. Порівняльно-правовий метод. Історико-правовий метод. Методи правової герменевтики. Метод державно-правового моделювання. Метод державно-правового експерименту.

Метод судової статистики.

Тема 6. Організаційні засади наукових досліджень.

Організаційні засади наукової діяльності в Україні. Поняття про науковий напрям і наукову школу. Склад та підготовка наукових кадрів в Україні. Наукові ступені та вчені звання в Україні: сутність, значення, порядок присудження. Статус науковця. Організація наукових досліджень у вищому навчальному закладі. Університет як суб'єкт наукової діяльності. Міжнародне співробітництво в науково-дослідній сфері. Чинні міжнародні програми, які діють в Україні. Організація наукових грантів та проектів обміну науковим досвідом між українськими та зарубіжними вченими. Стажування за кордоном. Партнерські відносини споріднених університетів Європи й України.

Тема 7. Інформаційне забезпечення наукових досліджень.

Поняття та види інформаційного забезпечення наукових досліджень. Роль і функції наукової інформації. Система джерел наукової інформації: бібліотечні фонди, архівні фонди. Друковані джерела: книги, журнали, збірки матеріалів тощо. Електронні ресурси, пошукові системи мережі Інтернет. Специфіка джерел юридичних досліджень. Нормативно-правові документи. Матеріали юридичної практики. Правова статистика. Організація роботи з науково-теоретичними та емпіричними джерелами.

Тема 8. Наукове дослідження як процес.

Процес наукового дослідження, його характеристики та етапи проведення. Категоріально-понятійний апарат наукового дослідження. Тема наукового

дослідження: критерії вибору, порядок конкретизації. Науковий напрямок. Наукове питання. Поняття наукової проблеми. Поняття наукової гіпотези.

Тема 9. Оформлення та апробація результатів наукового дослідження. Поняття наукової термінології. Види юридичних термінів. Форми наукових праць з юридичних наук: тези доповідей, наукові статті, монографії, дисертації. Система фахової періодики для публікації результатів дослідження. Наукові семінари, конференції, конгреси. Спеціалізована комунікація через Інтернет. Дискусія як форма апробації наукового дослідження. Порядок ведення наукової дискусії.

Тема 10. Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження.

Організація підготовки та захисту магістерської роботи. Обов'язки наукового керівника магістерської роботи. Наукові висновки та пропозиції автора дослідження. Вимоги до оформлення магістерської роботи.

Тема 11. Кваліфікаційні ознаки дисертації та етапи її виконання.

Дисертація як кваліфікаційна робота: визначення поняття, основні види, співвідношення з іншими видами теоретичних досліджень. Нормативна база МОН України щодо змісту, структури, якості, оформлення дисертаційних робіт та авторефератів дисертацій. Загальна схема ходу виконання кандидатської дисертації. Етапи обговорення результатів дослідження. Формулювання висновків і оцінка одержаних результатів. Шляхи практичного впровадження результатів та їх апробації.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Назви розділів і тем	денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п	с	с.р		л	п	с	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Тема 1. Теоретико-методологічні проблеми юридичної діяльності	8	2		2	2					6
Тема 2. Організаційно-правові засади науково-дослідної роботи в юридичній сфері	8			2	2					6
Тема 3. Парадигмальні засади наукових досліджень	8			2	2		2			6
Тема 4. Методологія і метод наукового дослідження	8	2		2	2					8
Тема 5. Методи науково-юридичних досліджень	8			2	2					8
Тема 6. Організаційні засади наукових досліджень	8	2		2	2					8
Тема 7. Інформаційне забезпечення наукових досліджень	8			2	2					8
Разом за змістовим модулем 1	56	6		14	14		2			50
Тема 8. Наукове дослідження як процес	8	2		2	2		2		2	8
Тема 9. Оформлення та апробація результатів наукового дослідження	8			2	2					8
Тема 10. Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження	8	2		2	2		2			8
Тема 11. Кваліфікаційні ознаки дисертації та етапи її виконання	10	2		4	4					8
Разом за змістовим модулем 2	34	6		10	10		4			32
Усього годин	90	12		24	24		6		2	82

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Нормативно-правові акти:

1. Про вищу освіту : закон України // Відомості Верховної Ради. – 2014. – № 37-38; із змінами № 2145-VIII від 05.09.2017, ВВР, 2017, № 38-39, ст.380
2. Про наукову і науково-технічну діяльність : закон України // Відомості Верховної Ради. – 2016. – № 3. – ст. 25.
3. Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки : закон України від 9 верес. 2010 р. № 2519 // Відом. Верховної Ради України. – 2011. – № 4. – Ст. 23. { *Із змінами, внесеними згідно із Законами N 5460-VI (5460-17) від 16.10.2012, ВВР, 2014, N 2-3, ст.41 N 848-VIII (848-19) від 26.11.2015, ВВР, 2016, N 3, ст.25 }*
4. Питання навчання студентів та стажування (наукового стажування) аспірантів, ад'юнктів і докторантів, наукових і науково-педагогічних працівників у провідних вищих навчальних закладах та наукових установах за кордоном: {*Назва Постанови із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 1411 від 28.12.2011, № 227 від 05.04.2017*} {*Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 1411 від 28.12.2011 № 538 від 07.08.2013 № 227 від 05.04.2017*} – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/411-2011>
5. Положення про підготовку науково-педагогічних і наукових кадрів [Електронний ресурс] : затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 1 берез. 1999 р. № 309 (із змінами, останні з яких внесено Постановою КМ України від 12 верес. 2011 р. № 955). – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/309-99-п>.
6. Положення про спеціалізовану вчену раду : затв. наказом МОН України від 14.09.2011 № 1059 // Бюлетень ВАК. – 2011. – №11. – С. 11-20. { *Із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту N 270 (z0466-12) від 12.03.2012*
7. Про затвердження Порядку присудження наукових ступенів: {*Назва Постанови із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 656 від 19.08.2015*} {*Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 656 від 19.08.2015 № 1159 від 30.12.2015 № 567 від 27.07.2016*}
8. Про затвердження Переліку наукових спеціальностей : наказ Мін-ва освіти і науки, молоді та спорту України від 14 верес. 2011 р. № 1057 // Офіц. вісн. України. – 2011. – № 78. – Ст. 2893.
9. Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук : наказ М-ва освіти і науки, молоді та спорту від 17 жовт. 2012 р. № 1112 // Атестаційний вісник Мін-ва освіти і науки України. – 2012. – № 12. – С. 42-44.
10. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації. Наказ від 12.01.2017 № 40. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17>
11. Переліки та форми документів, які використовуються при атестації наукових та науково-педагогічних працівників Вища атестаційна комісія України (ВАК). Наказ № 342 від 29.05.2007. – Режим доступу: <http://ua-info.biz/legal/baseow/ua-wmpfgr/index.htm>

Додаткова

1. Актуальні грані загальнотеоретичної юриспруденції : моногр. / [Ю. М. Оборотов, В. В. Завальнюк, В. В. Дудченко та ін.]; За ред. Ю. М. Оборотова. – О. : Фенікс, 2012. – 492 с.
2. В'юник М.В. Методологія порівняльно-правового аналізу: межі порівняльно-правового методу в кримінальному праві [Текст] / М.В. В'юник // Кримінальний кодекс України – 10 років очікувань : зб. наук. пр. – Львів, 2011. – С. 92-97.
3. Гребеньков Г.В. Методологія кримінально-правових досліджень: наук.-практ. посібник / Г.В. Гребеньков, Є.С. Назимко. – Донецьк, 2012. – 202 с.
4. Гусарєв С.Д. Проблеми юридичної діяльності та процеси розвитку державної системи України // Наук. вісн. Нац. акад. внутр. справ України. – 2004. – №3. – С. 65-74.
5. Гусарєв С. Д. Юридична діяльність: методологічні та теоретичні аспекти. – К.: Знання, 2005. – 375 с.
6. Дудченко В.В. Про герменевтичний підхід до права / В.В. Дудченко // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук, праць. – Вип. 45. – О. : Юрид. л-ра, 2009. – С. 11-16.
7. Закалюк А.П. Актуальні методологічні проблеми української кримінологічної науки // Вісник Академії правових наук України. – 2003. – № 2-3 (33–34). – С. 633–656.
8. Зелінський А.Ф. Методика кримінологічних досліджень. – К.: УМК ВО, 1992. – 48 с.
9. Кельман М.С. Загальнонаукова методологія і методологія права / М.С. Кельман // Антропологія права: філософський та юридичний виміри (стан, проблеми, перспективи): Статті учасників Третього всеукраїнського «круглого столу» (м. Львів, 23-24 листопада 2007 року). – Львів: СПОЛОМ, 2008. – С. 170-180.
10. Кельман М.С. Методологія сучасного правознавства: становлення та основні напрями розвитку : автореф. д-ра юрид. наук за спец. 12.00.01 / М.С. Кельман. – К., 2013.
11. Кельман М.С. Юридична наука: проблеми методології : монографія / М.С. Кельман ; Львів. держ. ун-т внутр. справ. – Т. : Тернопіль, 2011. – 492 с.
12. Керимов Д.А. Методологія права (предмет, функції, проблеми філософії права) / Д.А. Керимов. – М.: Аванта, 2001. – 560 с.
13. Козлов В.А. Проблемы предмета и методологии общей теории права / В.А. Козлов. – Л.: Зерцало, 1989. – 276 с.
14. Козловський А. А. Право як пізнання : вступ до гносеології права / А. А. Козловський. – Чернівці : Рута, 1999. – 435 с.
15. Костицький М. В. Методологія пізнання української історико-правової дійсності // Філософські та психологічні проблеми юриспруденції : вибр. наук. пр. / І. А. Тимченко. Слово про колегу, товариша; відп. ред. Н. В. Кушакова-Костицька. – Чернівці: Рута, 2008. – С. 80-83.
16. Костицький М. В. Про діалектику як методологію юридичної науки / М.

- В. Костицький // Філософські та методологічні проблеми права. – 2012. – № 1. – С. 3–17.
- 17.Кривцова І.С. Методологічна роль синергетики у порівняльно-правовому пізнанні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / І. С. Кривцова; кер. роботи М. А. Дамірлі; Нац. ун.-т "Одеська юридична академія". – Одеса, 2008. – 20 с.
- 18.Кунев Ю. Д. Об'єкт правознавства : системодіяльний підхід // Право України. – 2008. – № 3. – С. 35–38.
- 19.Лисенко О.М. Правила проведення порівняльно-правових досліджень / О.М. Лисенко // Порівняльно-правові дослідження. – 2011. – № 1. – С. 48-54.
- 20.Мірошніченко М. Системно-інформаційний підхід у дослідженні правової системи / М. Мірошніченко // Право України. – 2006. – № 8. – С. 35-38.
- 21.Оборотов Ю.Н. Філософія права і методологія юриспруденції / Ю.Н. Оборотов // Проблеми філософії права. – 2003. – Том 1. – С. 41-43.
- 22.Онщенко Н. М. Правова система: проблеми теорії. – К.: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. – 2002. – С. 125.
- 23.Пархоменко Н.М. Методологічні підходи до дослідження джерел права / Н.М. Пархоменко // Правова держава: щорічник наук. праць Інституту держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. – К.: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2005. – Вип.16. – С. 117-125.
- 24.Петрова Л.В. Фундаментальні проблеми методології права: філософсько-правовий дискурс / Л.В. Петрова; Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого. – Х.: Право, 1998. – 341 с.
- 25.Питання удосконалення методології сучасної юриспруденції : тези 2-гої Міжнар. наук. конф., присвяч. пам'яті проф. О.В. Сурілова, 30-31 берез. 2012 р. / Нац. ун-т «Одес. юрид. акад» ; [за заг. ред. Ю.М. Оборотова]. – О. : Фенікс, 2012. – 266 с.
- 26.Порівняльне правознавство у системі юридичних наук: проблеми методології / О.В. Кресін [та ін.] ; ред. Ю.С. Шемшученко ; Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. – К. : [б.в.], 2006. – 256 с.
- 27.Правова система України: історія, стан та перспективи розвитку: у 5 т. – Х.: Право, Т.1.: Методологічні та історико-теоретичні проблеми формування і розвитку правової системи України / За заг. ред. М.В. Цвіка, О.В. Петришина. – 2008. – 728 с.
- 28.Рабінович П.М. Наука філософії права: до характеристики предмета й методології / П.М. Рабінович // Проблеми філософії права. – Т.1. – Київ-Чернівці: Рута, 2003. – С. 22-25.
- 29.Рабінович П.М. Основи загальної теорії права та держави: Навчальний посібник. – Вид.10-е, доповн. / П.М. Рабінович. – Львів, 2008. – 224 с.
- 30.Рабінович П.М. Проблеми трансформації методології вітчизняного правознавства: досягнення, втрати, перспективи / П.М. Рабінович // Методологічні проблеми правової науки : матер. міжнар. наук. конф.

- (Харків, 13–14 грудня 2002 р.) / упоряд. : М.І. Панов і Ю.М. Грошевий. – Х. : Право, 2003. – С. 75–78.
31. Рабінович П. Трансформація методології вітчизняного праводержавознавства: досягнення і проблеми // Юридична Україна. – 2003. – № 1. – С. 20–25.
32. Розвиток методології сучасної юриспруденції. Третя Міжнародна наукова конференція, 12 квітня 2013 року : матеріали / Нац. ун-т "Одес. юрид. акад." ; [відп. ред. Ю.М. Оборотов]. - О. : Фенікс, 2013. – 214 с.
33. Селіванов В. М. До проблеми методологічного забезпечення теоретичного аналізу державотворення і правотворення в Україні // Право України. – 2006. – № 4. – С. 21–28.
34. Селіванов В.М. До проблеми розроблення вітчизняної юридичної науки / В.М. Селіванов // Право України. – 2000. – №7. – С. 11-14.
35. Тарасов Н.Н. Метод и методологический подход в правоведении (попытка проблемного анализа) / Н.Н. Тарасов // Правоведение. – 2001. – № 1. – С. 31-50.
36. Тацій В. Правова наука в Україні: стан та перспективи розвитку / В. Тацій // Вісник Академії правових наук України. – Х. : Право, 2003. – № 2-3 (33-34). – С. 5-24.
37. Теорія держави і права: підруч. / [Петришин О.В. та ін.] ; за ред. д-ра юрид. наук, проф., акад. НАПрН України О.В. Петришина ; Нац. ун-т "Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого". – Х.: Право, 2014. – 366 с.
38. Фальковський А.О. Аксіологічний підхід в методології сучасної юриспруденції: дис... канд. юрид. наук : 12.00.12 / А.О. Фальковський ; Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.". – О., 2011. – 216 арк.
39. Фальковський А.О. Поняття та функції методологічних підходів у сучасних правових дослідженнях / А.О. Фальковський // Актуальні проблеми держави і права: Збірник наукових праць. Вип.45. – Одеса, 2009. – С. 40-44.
40. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень : навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. / Г.С. Цехмістрова ; Київський ун-т туризму, економіки і права. - К. : Слово, 2003. – 235 с.
41. Циппеліус Р. Юридична методологія. Переклад, адаптація, приклади з права України і список термінів. – Р. Корнута. – К.: Вид-во «Реферат», 2004.
42. Чефранов А. Б. Проблема застосування теорії цінностей у правових дослідженнях // Проблеми філософії права. — К.; Чернівці, 2005. — Т. 3, № 1-2. – С. 327-337.

Інформаційні ресурси: інтернет-ресурси

www.uazakon.com

www.zakon.rada.gov.ua

www.vak.org.ua/normat1.php

<https://pravoua.com.ua/ua/store/pravoukr/all/>

<http://www.kdu.edu.ua/lib1/aspirant/shtanko.pdf>

http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Nvlduvs/2009_3/09kmsyun.pdf

<http://radnuk.info/statti/249-tioriua-gov/14807-2011-01-19-03-12-21.html>